

Ministeren for offentlige Arbejder (Singer-Slev): Jeg ønsker ogsaa kun at tage en Reservation, og jeg skal gøre det i al Korthed uden at komme ind paa Enkeltheder. Det følger af sig selv, at naar det ærede Medlem siger, at det er klart, hvorledes Forholdet er efter Loven af 1862, saa er det kun det ærede Medlems personlige Anskuelse, at det er klart. Der maa jo være Blads for andre Anskuelser. Her er jo Tale om et juridisk Fortolkningsspørgsmaal. Jeg har eller Ministeriet har — jeg tror, det er for min Tid — netop fordi det er et saa tvivlsomt Spørgsmaal, undersøgt Spørgsmaalet meget nøje. Jeg har blandt andet en Erklæring fra den Side, hvorfra jeg skal tage en Erklæring i Fortolkningsspørgsmaal, nemlig fra Kammeradvokaten, og den gaar ganske imod det ærede Medlems Opfattelse. Der maa da altsaa her være Blads for mere end een juridisk Opfattelse. Forhandlingerne i 1862 ere mig selvfølgelig ikke ubekendte, men de give ingenlunde noget klart Udslag eller noget klart Resultat, og selv om der er udtalt noget — det være sig nu ogsaa af en Minister — dengang, saa kommer det jo dog an paa, hvorledes Bestemmelsen til syvende og sidst er bleven formuleret. Fortolkning er jo berettiget. Jeg skal gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at dengang det oprindelige Forslag i 1862 blev ophøjet til Lov, da kendte man endnu Statsveje. Dette var maasse en af Grundene — jeg har Anledning til at antage det — til, at man dengang stærkt accentuerede Statsforholdet. Nu er det jo forholdsvis sjældent, at Staten ejer Gadestrækninger og Veststrækninger, om det end kan forekomme, men dengang havde vi de saakaldte Hovedlande-veje, som i 1867 gik over til Amtsraadenes Styrelse. Ved den næste Lov, Loven af 1875, accentueredes derimod Forholdet til Kommunerne. Derfor rammer den Afgørelse, der skal ske med Hensyn til Koncessionerne af 1862, ikke ret mange Sporveje. Hvis jeg tør stole paa min Lutommelse, rammer den 4 og ikke flere. Spørgsmaalet er til syvende og sidst ikke saa stort, som det ærede Medlem vil gøre det til.

Ordføreren (Wassard): Jeg skal ikke indlade mig paa det principielle Spørgsmaal, som i dette Øjeblik er rejst fra det ærede Medlem for Maribo Amts 5te Valgkreds (N. S. Larsen); jeg vil derom kun gøre den Bemærkning, at jeg er selvstændig uenig med det ærede Medlem. Det ærede Medlem paastaar, at den Ret, som tilkommer Staten efter Loven af 1862, er ganske utvivlsomt tydelig og klar. Jeg paastaar det

modsatte, men jeg tør tillige føre min Paastand saa meget videre, at jeg vil sige, at hvis Staten vilde forsøge, som det ærede Medlem syntes at antyde, at udnytte denne Ret paa den Maade, at den efter de nu-gældende Koncessioners Udløb vilde fortsætte Driften af Sporvejene enten selv, hvad der vel vanskeligt kunde blive Tale om, eller ved en Bortforpagtning, som det ærede Medlem nævnte, at der under de oprindelige Forhandlinger havde været Tale om, saa vilde dette Forsøg ganske sikkert og utvivlsomt blive søgt hindret ved Domstolens Hjælp, og jeg tvivler ikke om, at man vilde saa Medhold hos disse. Jeg vil kun tillade mig at fremhæve dette som min Mening, men jeg vil ikke paa dette Stadium af Forhandlingerne indlade mig paa selve det principielle Spørgsmaal, saa meget mindre, som det ærede Medlem selv har stillet i Udsigt, at man mellem anden og tredje Behandling kunde gøre det til Genstand for nærmere Overvejelse. Jeg finder dog Anledning til at tilføje, at det ikke er, fordi vi i Udvalget have haft nogen som helst Tvivl paa dette her fremdragne Punkt, at de Forslag, som et Flertal og et Mindretal have stillet under Nr. 8 og 9, ere tagne tilbage til Optagelse til ny Overvejelse; men selvfølgelig, naar et saadant principielt Spørgsmaal, som det af det ærede Medlem fremhævede, rejstes, maa det ogsaa komme til at ligge klart for, forinden Sagens endelige Afgørelse. Jeg vil dog sige, at der i denn Henseende ikke er nogen Mangel i den afgivne Betænkning; dette Spørgsmaal har selvfølgelig været Genstand for Forhandling i Udvalget, men man er der gaaet ud fra, at en Drøftelse af dette Spørgsmaal havde saa ofte fundet Sted, og Ministeren havde paa dette Punkt taget saa klart og utvivlsomt Standpunkt, at det var uforment at indlade sig paa en nærmere Redegørelse derfor. Man indskrænkede sig til i Betænkningen at fikse Standpunktet, det er gjort saavel med Hensyn til Loven af 23de Januar 1862, som med Hensyn til Loven af 20de Februar 1875. Men selvfølgelig skal jeg være ganske rede til paa ny at optage Sagen til Forhandling, hvad jeg som sagt ikke antog havde været nødvendig, idet dette Spørgsmaal er saa tilstrækkelig gennemarbejdet.

N. S. Larsen: Det burde ikke være min Sag at staa her og forsvare Statens Ret og Statskassens Interesser; de Interesser burde været værnede fra Ministerpladsen. Da dette ikke er slet, har jeg taget Forbehold over for denne Sags fremtidige